Газ-Коми-3
Г-27
1938
Комплект

Став страна јасса пролетарија бӧрувтчӧј!

Печораса Вӧрлэдыс

Газет—лэдӧны ВКП(б) Мылдінса Рајком да РІК

№ 123—124 (581—582) фекабр 28 лун 1938 во

Партијалӧн устав требујтӧ партијаса быд шӧлэнлыс—„муӂлытӧг ужавны ассыс идејнӧј вооруженност кыпӧдӧм вылын, марксізм-ленінізмлыс подувјассӧ, партијалыс важнӧј политическӧј да организационнӧј шуӧмјассӧ усвоитӧм вылын да разјасњајтны најӧс беспартијнӧј массајаслы“.

Пыђыја велӧдны Ленін—Сталін партијалыс історија

ВКП(б) історијалӧн Краткӧј курс свет вылӧ петӧм, —гіжӧ „Правда“ передовӧј статјаын,—ем зэв ыжыд событије партија идејнӧј олӧмын, событије, кодлыс ыжыд тӧдчанлунсӧ весіг пырсӧ сӧкыд донјавны. Зэв ыжыд теоретическӧј уж нуӧдӧмӧн, кодӧс вӧчӧма ВКП(б) ЦК-са комиссијаӧн, личнӧ Сталін јортӧн,—мијан партија, комсомол, став ужалыс јӧз пӧлучитісны научнӧј труд, кытчӧ став жужтанас гіжӧма Ленін—Сталін партија тышлыс да победајаслыс славнӧј історијасӧ.

ВКП(б) історијалӧн јӧзӧдӧм Краткӧј курс абу обычнӧј типа учебник. Зэв прӧстӧј, доступнӧј да јаркӧј формаын ізложитӧмӧн кыгасӧ тыртӧма, јіжтӧдӧма жужыд теоретическӧј содержанијеӧн.

ВКП(б) Історијалӧн Краткӧј курс свет вылӧ петӧм да „ВКП(б) історијалыс Краткӧј курс“ лет-мӧд јітӧдын партијнӧј пропаганда кутӧдӧм јылыс“ ВКП(б) ЦК-лыс постановленије, став страна пасја, сіӂ-жӧ мијан районын партијнӧј да комсомольскӧј, профсојузнӧј да колхознӧј собранијејас вылын став труфащијеса встретитісны зэв ыжыд удовлетворенијеӧн. „ВКП(б) історијалӧн Краткӧј курс“, кодӧ обобщајтӧ партијалыс ыжыд политическӧј опыт, ем збыльыс вынӧјбра средство большевізмӧн овладејтӧм куза, партијнӧј да непартијнӧј большевікјаслыс кадрјасӧс идејно-политическӧја калітӧм куза. Та вӧсна партијнӧј да непартијнӧј большевікјас тыӧмны кӧсјӧмӧн серјознӧја велӧдны партијалыс славнӧј історија, основателнӧја освоитны Краткӧј курслыс содержанијесӧ.

Марксізм-ленінізм велӧдӧмлӧн главнӧј методӧн должен лоны самостојателнӧја велӧдӧмлӧн метод. „ВКП(б) історијалыс Краткӧј курс“ да марксізм-ленінізмлыс классікјаслыс произведенијејас самостојателнӧја велӧдысјаслы должнӧс сетны бура подготовитӧм, содержателнӧј лекцијаас. Та могыс рајком бердӧ колӧ организујтны лекторскӧј группајас да лӧсӧдны консультантјасӧс. А кодјас кутасны велӧдны „ВКП(б) історијалыс Краткӧј курс“ кружокјасын, најӧс колӧ обеспечитны збыльыс квалифіцированнӧј пропагандістјасӧн.

Та могыс ӧні, ВКП(б) рајком организујтіс лекторскӧј группа, кодјас кутасны вӧчавны лекцијаас. Кружокјасын велӧдчысјаслы вынӧдіс пропагандістјасӧс да партканбинетӧ подберіліс консультантјасӧс.

„ВКП(б) історијалыс Краткӧј курс“, кодӧ ем збыльыс вынјбра средство большевізмӧн овладејтӧмын—став партијнӧј да непартијнӧј большевікјаслыс кыпӧдны интерес теорија пыдіа велӧдӧмӧ, разјасњитны советскӧј интелігенција пӧвсын большевізмӧн овладејтӧмлыс став коланлунсӧ—тајӧ ем талунја ыжыд важностја да неотложнӧј мог. Ставсојузса Коммунистическӧј (большевікјас) Партијалӧн устав требујтӧ сы вӧсна партијаса быд шӧлэнлыс—„муӂлытӧг ужавны ассыс идејнӧј вооруженност кыпӧдӧм вылын, марксізм-ленінізмлыс подувјассӧ, партијалыс важнӧј политическӧј да организационнӧј шуӧмјассӧ усвоитӧм вылын да разјасњајтны најӧс беспартијнӧј массајаслы“.

Но жалітӧмӧн колӧ пасјыны, мый мијан рајцентрын вочӧм первој лекција, кодӧ мунис фекабр 22-ӧд лунӧ партканбинетын, кодӧс вӧчіс ВКП(б) рајкомса којмӧд секретар Лобанов јорт, ез лоӂетӧма тыр вниманије тајӧ лекцијаыслы, медвоӂ парторгјасӧн, а сіӂ-жӧ рајком аппаратӧн. Лекција мунӧм јылыс јӧртісны, сіӂӧ-жӧ луннас 6 час рыт кежлӧ. А тајӧ-жӧ рытнас воссіс предколхозајаслӧн районнӧј совешщаније, кӧні вӧлінысь 30 морт сајӧ колхозса јураліјас, счетоводјас да 10 морт сајӧ партијнӧј да сӧветскӧј актів. І кыӂі лӧка организујтӧмлыс результат аӂӂам, мый лекција вылӧ воіс 29 морт сӧмын, на пыіс кык учітел. А Ветошкіна јорт (ВКП(б)-са шӧлэн) лекција чӧжыс вуграліс.

Обеспечитны „ВКП(б) історијалыс Краткӧј курс“ велӧдӧм—зэв важнӧј мог став партијнӧј организацијајаслӧн. Быд коммунистлӧн мог заводитны сіјӧс велӧдны серјознӧја, вниматељнӧја, пыдіја.

Вартӧмын соцордјысӧмлӧн ітогјас

Уст-Ілыч сіктсӧветлыс Ворошілов німа да „Соц-Ілыч“ колхозјас ӈаӈ вартӧм успешнӧја ештӧдӧм куча кутчыслісны соціалістическӧј ордјысӧмӧ. Ворошілов німа колхозыс колхознікјас да колхозницајас сӧлӧмсыс кутчісны ассыныс кӧсјысӧмсӧ олӧмӧ пӧртом вылӧ.

Фекабр 15-ӧд лунјасӧ вартӧмын лунса норма тыртісны 100—130 процентӧд. Фекабр 16-ӧд лун кежлӧ вартӧм помалӧма 90% вылӧ, а сікӧдлоі помалӧма вартӧм id да зӧр культураслӧн. Вартӧм уж доро колхозницајас относітчӧны бура. Пыстіна Парасковја Ник. і мукӧд бостлӧм објазатељство тыртісны честӧн. Фекабр 25-ӧд лун кежлӧ вартӧм лоі помалӧма 100 процент вылӧ.

Ташӧм мијан ітогјас вартӧмын. Корам јӧзӧдны „Соц-Ілыч“ колхозӧс ассыс ітогјассӧ.

ШАХТАРОВ.

Колхозса председатељјас пыроны партијаӧ

Бажуков Сергеј Петровіч ужалӧ „Новая Печора“ колхозын председатељӧн 1933-ӧд восаӈ. Мальцев Степан Степановіч Сталін німа колхозын ужалӧ председатељӧн 1937-ӧд восаӈ.

Мезенцев Јегор Іванович ужалӧ „Југыдлаӈ“ колхозын председатељӧн 1934 ӧд восаӈ.

Бажуков, Мальцев да Мезенцев јортјас сетісны ВКП(б)-са шӧлэнӧ кандідатӧн пыром кузя шыӧдчӧм. ВКП(б) Мылдінса рајком відлаліс налыс шыӧдчӧмјассӧ да шуіс прімітны ВКП(б)-са шӧлэнӧ кандідатјасӧн.

Сталін німа колхозын хозајственнӧј волӧн ітогјас

Геніческ (Днепропетровскӧј област). Прісівашскӧј мујасса сурс гектарјас вылӧ нужӧдчӧма Сталін німа колхозлӧн прекраснӧј хозајство, кодӧн вескӧдлӧ СССР Верховнӧј Советса депутат Клименко јорт. Озыр да уна пӧлӧс тајӧ хозајствоыс: 770 јур плэменнӧј гырыс скӧт, 7.130 породістӧј ыж, 300 сајӧ порс, плэменнӧј вӧвјас, пшеничнӧј да хлопковӧј мујас. Ӧні колхозын нуӧдсӧны сельскохозајственнӧј волӧн ітогјас. Сӧмын животноводствоыс продуктајас реализујтӧмыс да плэменнӧј молодњак вузалӧмыс колхоз бостіс 1.554 сурс доход. Ез ещажык доход сет і полеводство. Гожӧмыс вӧлі кос. Но колхознікјас засухаӧд дружнӧја тышкасӧмӧн, вермісны засухаӧс. 15 центнер гектарыс зерновӧјаслӧн—ташӧм шӧр урожај. Хлопок чукӧртӧма 7 центнерӧн гектарыс. Тајӧ Украіналы абу омӧл урожај.

Сталін німа колхозлӧн валовӧј доходыс іскључітелнӧ ыжыд—3.852 сурс шајт. Колхозӧ пыртоӂ Никіта Ноженко ӧдва оліс. Сӧма доходјас јылыс і сорнітны ез лолыв—сіјӧ вӧлі зэв гӧл. Ӧні Ноженко јорт тӧждысӧ мӧдӧн—кытчӧ идравны 70 центнерыс унӂык ӈаӈ, кодӧс сіјӧ получајтӧ аслас трудоденјас вылӧ. Тамында-жӧ воӧ колхознікјаслы—Кірілл Паркоменколы, Давид Онішщенколы да мукӧдлы.

Озыр доходјас вылӧ колхознікјас строітӧны југыд да ыжыд керкајас.

Тајӧ воын најӧ строітісны 50 керка, вылӂ керка требујтӧ і вылӂ обстановкајас. Давид Онішщенко нӧбіс борфероб, кӧрт кроват, улӧсјас, пісменнӧј пызан, музыкальнӧј інструментјас, 250 колхознікыс уӂыкӧн імеітӧны велосипедјас, патефонјас.

Рытјасын хатајасӧс јаркӧја југдӧдӧма. Вына радіоузел трансліруитӧ передачајјас Москваыс лібо Кијевыс, репродуктор імеітчӧ быд хатаын. Звуковӧј кіно театрын демонстрируитчӧны вылӂ фільмјас. Гажа сылӧмјас, музыка звучітӧны клубын. Тані выступајтӧны духовӧј да струннӧј оркестрјас, колхознӧј хор, драматическӧј кружоклӧн пуктыссӧны спектакљјас. (ТАСС).

Воӧдчыны перепіс кежлӧ тырдасӧн

ВКП(б) рајком бердын перепіс вопрос куза парторгјаслӧн, комсоргјаслӧн да профоргјаслӧн совещщаніје вылын тыдовтчіс, мый ӧткымын организацијајас населенијелы ставсојузса перепіс вопросӧн абу-на заӂмітчывлӧмны. Агітационно-массовӧј уж ужалыс масса пӧвсын оз муӈ, перепіс вопрос куза собранијејас абу нуӧдвлӧмны. Пример, НКВД да среднеј школа шефствујтӧны „Пионер“ колхоз вылын. Тајӧ организацијајасса ужалысјас долженӧс вӧлі нуӧдны колхознікјас пӧвсын перепіс вопрос куза ласкыд массово-разјасњителнӧј уж. А налӧн ужыс абу. Парторгӧс вежыс Осташков да КСМ комитетса секретар Муравјев јорт, кор налыс јуалісны кыӂі нуӧдӧны шефствујтан колхозын перепіс куза уж, бӧбмісны, німӧм ез вермыны віставны. А Муравјев век-жӧ вісталіс, мый кык мортӧс—Поповаӧс да Попов Јегорӧс выфелітӧма, но најӧ ужалӧны-ӧ? Оз тӧд. Збыльыссӧ ні Попова, ні Попов колхознікјас дорӧ ез на петавны. Среднеј школаыс Морохіна јорт вісталіс, мый налы агітаторјаслыс спісоксӧ ӈекытчӧ сетнысӧ, кыс-нін ескӧ самӧј ужсӧ нуӧмыс - да. Тазнас „Пионер“ колхозса колхознікјас пӧвсын өнӧ-на ӈекушӧм уж абу нуӧдӧма перепіс куза.

Рајсоса ужалысјас пӧвсын талунӧ перепіс вопрос куза абу нуӧдӧмаӧс ні собранije, ні беседа. Партком са секретар Сорвачев да профорг Полешщиков јортјаслы „абу сурӧма“ докладчікыс, медым нуӧдны перепіс вопрос куза собранije.

Главнӧј могыс ӧні массовӧј уж котыртӧмын, конкретнӧја вескӧдлӧмын. Тазын решајушщӧј роль рајкомлӧн да рајісполкомлӧн. Но тајӧ оз тыдав. Тајӧс позӧ

(Помсӧ візӧд 4 лістб).

Об“явление

В помощь изучающим историю Всесоюзной Коммунистической Партии (большевиков) Троицко-Печорским райкомом ВКП(б) при райпарткабинете организована консультация по следующим числам: 3, 8, 12, 16, 19, 23, 26, 29 каждого месяца с 6 часов вечера до 8.

В декабре месяце при парткабинете будет проведена третья лекция 31 числа с 6 часов вечера.

Вход на консультацию и лекции свободный.

Райком ВКП(б).
Райпарткабинет.

Воса план тыртӧма содтӧдӧн

Харковскӧј фабрика „Краснаја нит“ дасӧні тӧлыс да жын чӧжӧн вӧчіс 1.367.000 метр ноj, воса плансӧ содтӧдӧн тыртӧмӧн. Фекабр помӧ сіјӧ вӧчас нӧшта 70.000 метр ноj планыс вывті.

183

Резолюция

ПРИНЯТАЯ ДВЕНАДЦАТЫМ РАЙПАРТСОБРАНИЕМ О ПОСТАНОВКЕ ПАРТИЙНОЙ ПРОПАГАНДЫ В СВЯЗИ С ВЫПУСКОМ „КРАТКОГО КУРСА ИСТОРИИ ВКП(б)“

Заслушав доклад секретаря РК ВКП(б) тов. Лодыгина о постановлении ЦК ВКП(б) „О постановке партийной пропаганды в связи с выпуском „Краткого курса истории ВКП(б)“ от 14 ноября 1938 года районное партийное собрание отмечает, что постановление ЦК ВКП(б) знаменует собою коренной перелом в деле организации большевистской пропаганды, идейно-политического воспитания членов и кандидатов партии и многомиллионного трудящегося народа в СССР, знаменует новый под“ем в идейно-политической и хозяйственной жизни и деятельности нашей партии, нашей социалистической родины.

Выпущенный „Краткий курс истории ВКП(б)“, одобренный Сталинским Центральным Комитетом ВКП(б) вооружает нашу партию и советский народ могучим идейно-политическим оружием большевизма, вооружает знанием законов общественного развития, законов социалистического строительства в СССР в борьбе за построение коммунистического общества.

Райпартсобрание полностью приветствуя и одобряя постановление ЦК ВКП(б) от 14 ноября 1938 года, одновременно отмечает неудовлетворительную постановку работы руководства райкома в деле постановки партийно-политической пропаганды, как среди коммунистов, особенно среди советской интеллигенции так и на селе и в лесном производстве.

Отмечает полное отсутствие работы пропсеминара и руководства работой пропагандистами, особенно обеспечение пропагандистов необходимыми методическими пособиями, материалами и первоисточниками.

Партсобрание отмечает также недостаточно качественную работу в деле предварительного ознакомления коммунистов и беспартийных масс с „Кратким курсом истории ВКП(б)“.

РАЙОННОЕ ПАРТИЙНОЕ СОБРАНИЕ ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Обязать РК ВКП(б) и первичные парторганизации и членов ВКП(б) провести широкую раз“яснительную работу среди трудящихся района по ознакомлению и глубокому раз“яснению постановления ЦК ВКП(б) „О постановке партийной пропаганды в связи с выпуском „Краткого курса истории ВКП(б)“.

2. Обязать РК ВКП(б) секретарей парткомов и парторгов до 12 декабря с. г. разработать практические мероприятия по постановке партийной пропаганды в связи с выпуском „Краткого курса истории ВКП(б)“.

3. Обязать райком ВКП(б) проверить состав пропагандистов с точки зрения их теоретической и политической подготовки.

4. Организовать при РК ВКП(б) группу пропагандистов для ведения консультации среди изучающих историю ВКП(б), для проведения лекций и докладов по международному положению и по отдельным теоретическим и политическим вопросам, как в райцентре, так и на производственных точках, на селе и в лесу.

Обязать РК ВКП(б) особо обратить внимание на улучшение качества пропаганды, на систематическую организацию консультации в деле овладения марксизма-ленинизма, через парткабинет широко и полностью используя наглядные пособия.

Добиться от Коми Обкома ВКП(б) обеспечения парткабинета первоисточниками и наглядными пособиями.

6. Придавая исключительное значение большевистской печати в деле изучения марксизма-ленинизма райпартсобрание обязывает РК ВКП(б) и редакцию районной газеты поставить вопрос перед ОК ВКП(б) об увеличении формата и тиража газеты „Печораса Вöрлеҙыс“, превратив газету в орган обеспечивающий качественное изучение к овладению марксизма - ленинизма, истории ВКП(б).

В соответствии с постановлением ЦК ВКП(б) от 14 ноября, обязать РК ВКП(б), редактора газеты тов. Чисталева и секретарей партийных комитетов и парторгов возглавить руководство работой местных стенных газет на производствах, советских учреждениях, колхозах и пр. с тем, чтобы стенгазеты содействовали высококачественному изучению истории ВКП(б) на местах.

7. Включить в практике постановки пропагандистской работы проведения систематические совещания пропагандистов в целях обмена и передачи опыта пропагандистской работы, освещая в местной печати лучшие опыты работы пропагандистов, отдельных коммунистов и беспартийных, самостоятельно изучающих историю ВКП(б).

8. Райпартсобрание считает, что каждый коммунист должен проникнуться сознанием того, что усвоение истории большевистской партии, овладение большевизмом является для него партийным долгом и обязанностью.

Колхозса јуралысјаслöн da счотоводјаслöн совешщањіје

ԁекабр 22 öд лунö колхозса предсеdатељјаслöн, счотоводјаслöн da рајзоса ужалысјаслöн муніс совешщањіје, кöні обсуждајтісны 1938 воса урожај јуклöм куҙа вопрос. Ԁоклаd вöчіс рајзоса јуралыс Сорвачев јорт.

Совешщањіје муніс вылын політіческöј соԁержањіје поd вылын. Ԁоклаd куҙа выступітісны 37 морт.

Выступітысјас справеdлівöја крітікујтісны рајзолыс омöљ руководствосö. Најö крітікаöн da аскрітікаöн сорњітісны, мыј рајонса колхозјасын 1938 воса урожај јукліг кежлö лöсödчöм мунö ҙік тырмытöма, уна колхозјасын öнöҙ абу ештödöма њањ вартöм, годöвöј отчотјас вöчöмö уна колхозса прављењіјејас da ревіҙіоннöј коміссіјајас ез-на бостсывны, а рајзо отсалö зев омöља. Рајзоса работњікјас колхозјасö волісны зев омöља, жівöј, практіческöј отсöг пыԁԁі рајзоын ыжыdаліс канцељарско - бумажнöј весködлöм.

Сіҙ, Пысҙін јорт (Ворошілов њіма колхозса јуралыс) аслас сорњіын індіс, мыј „мі урожај јукліг кежлö абу dасöс. Счотоводство колхозын пуктöма іскључітељнö љока, мыј вöсна егö-на заводітö годовöј отчот составітöмö. Колхозса ревіҙіоннöј коміссіја

(Помсö віҙöd којмöd лістö.).

ВКП(б)-лыс ІСТОРІЈА ВЕЛÖdЫСЈАСЛЫ ОТСÖГ

В. І. Љењінлöн „Что делать?“ уж јылыс

ВКП(б)-лöн Історіјаыс петкödлö, мыј історіјаын њекор котыртчыс політіческöј группајас пöвсыс ні öтіöс ез вöв сещöм тырмана dастöма кыҙі бољшевістскöј группаöс сы кежлö, меdым оформітчыны партіјаö. Тајö вöлі марксізмлöн уна сікас врагјаскöd — „економістјаскöd“, мењшевікјаскöd, троцкістјаскöd, отзовістјаскöd, став маста da рöма іԁеаљістјаскöd тышын марксістскöј револуціоннöј партіјаöс куҙ каdса da вељікöј історіческöј dастöм.

Тајö лöсödчан ужас основнöј da решајушщöј роль ворсісны Љењінлöн вељ уна зев гырыс трудјас. Љењінлöн кніга „Что делать?“ вöлі бољшевістскöј партіјаöс іԁеологіја боксањ dастöмöн.

* * *

„Что делать?“ кнігаын Љењін меdвоҙҙаыс междунароdнöј соціаљізм історіјаын вужвыјöныс ерdödіс оппортуњізмлыс іԁејнöј істокјассö, кыпödіс револуціоннöј теоріјалыс, рабочöј dвіжењіјеын сознатељностлыс тödчанлун, петкödліс партіјалыс роль рабочöј класслы. Сіјö кнігаас Љењін јарјугыda поdулаліс, мыј марксістскöј партіја ем рабочöј dвіжењіје соціаљізмкöd јітöм da пыdысањ разработајтіс тајö партіјалыс іԁеологіческöј поdувјассö. Став пробљемајасыс, кодöс разработајтöма, развітöма Љењінöн „Что делать?“ кнігаын, лоіны бољшевістскöј партіја іԁеологіја поdулын.

Мöвп сы јылыс, меdым гіжны тајö ужсö, Љењінлöн чужі 1901 во завоԁітчыгöн, кор сіјö сібірскöј ссылкаын кујім во олöм бöрын муніс заграњіцаö da котыртіс сені „Искра“ гаҙетлыс петöм. Та јылыс Влаԁімір Іљјіч гіжліс „С чего начать?“ статтаын, кодöс печатајтöма „Искра“-ын 1901 воса мај тöлысын.

1901-öd воса арын Љењін завоԁітіс гіжны „Что делать?“ da помаліс сіјöс 1902 öd воса февраљ тöлысын. Сіјö-жö воас март тöлысын сіјöс вöлі леҙöма торја іздањіјеöн Штутгартын ԁітцлöн соціал-ԁемократіческöј іздатељствоын.

„Что делать?“ проізвеԁењіје вöлі мöвпыштöма, гіжöма da іöзödöма, кор россіјаса рабочöј класс вöлі кыпödчö царізмлы паныd револуціоннöј тыш вылö, кор вöлі кылöны-њін бушков воҙвывса гымлöн шыјасыс. Політіческöј стачкајаслöн гранԁіознöј гы шымыртіс став странаöс. Паскалö вöлі помешщікјаслы паныd крестанскöј dвіжењіје. Россіјаын вöлі матысмö револуціја.

Револуціоннöј dвіжењіје кыптöмлöн тајö условіјејасас рабочöј dвіжењіјеын буржуаҙіјалöн агентура — „економістјас“ бостчылісны ԁезорганізујтны da расстроітны рабочöј классöс, зараҙітны сіјöс буржуазнöј іԁеологіјаöн da поdчіњітны сіјöс буржуаҙіјалы.

Пресловутöј лозунг „крітікалöн свобоda“ улö вевтысöмöн, рабочöј классöс dорјысысјасöн асныcö љіцемернö јавітöмöн, „економістјас“ кыскöны вöлі рабочöј класслыс револуціоннöј dвіжењіјесö њурö, најö кöсјісны јіжтыны рабочöјјаслы махровöј оппортуњізмлыс іԁеологіја.

Могыс вöлі сыын, меdым чорыd тышын dорјыны пролетаріатлыс классöвöј самостојатељностсö, dорны рабочöј класслыс політіческöј партіја, сформірујтны сылыс іԁејнöј da організаціоннöј прінціпјассö.

„Економістјаслöн“ став оппортуњістіческöј філософіја вылö і усködчіс Влаԁімір Іљјіч Љењін „Что делать?“ аслас ужын.

Россіјаын „економізм“ петкödчöмлыс помкајассö ерdödöмöн, Љењін „Что делать?“ кнігалöн меdвоҙҙа главаас-жö петкödліс, мыј „економізм“ Россіјаын абу случајнöј јављењіје. Пролетаріат пöвсö буржуазнöј іԁеологіја пыртысјасöн лоöмöн, „економістјаслöн“ вöліны рытыввыв јевропаса соціал ԁемократіческöј партіјајасын асланыс dругјас — сещöм ревіҙіоњістјас, кыҙі Бернштејн, Міљјеран da мукöd. Оппортуњістіческöј теченіје, кодi укрепітчіс Рытыв вылын, јавітіс пролетаріатлöн коњечнöј цељ јылыс, классöвöј тыш јылыс, вооруженнöј восстањіје da пролетаріатлöн ԁіктатура јылыс марксізмлыс велödöмсö њесостојатељнöјöн da проповеdујтіс љібераљнöј буржуаҙіја da рабочöј класс костын классöвöј мір.

Со мыј вöсна Љењінлöн „економістјаслы“ паныd

НАGЕЉЕЊІЈЕЛЫ 1939 ВОGА СТАВ СОЈУЗСА ПЕРЕПІG КЕЖЛӦ ЛӦGӦdЧӦМ КУЂА

Мылdін рајісполком презіdіумлӧн 1938 воса dекабр 20 лунса шуӧм

Рајісполкомлӧн презіdіум пасіӧ: населеніјелы перепіс кежлӧ лӧсӧdчӧм рајоныи мунӧ њеуdовлетворітелнӧја. Массово разјасњітелнӧј уж пуктӧма тырмытӧма, меdса њін глубіннӧј населеннӧј пунктјасын—Подчерје, Ілыч, Когыл da Мылваын. Ӧтка сіктсӧветса предсеdател'ас—Усъ-ІлычысМамонтов da Подчерјеыс Мартушев јортјас тајӧ важњејшеј ужсыс самоотстрањітчісны, похозајственнӧј књіга уточњајтӧм јылыс презіdіумлыс шуӧм ні ӧті сельсӧветӧн ез ло выполњітӧма.

Таыс петӧмӧн рајісполкомлӧн презіdіум шуӧ:

1. Објажітны сіктсӧветса предсеdателјасӧс, перепіс нуӧdӧмын ужалысјасӧс мобілізујтны сіктса актівлыс став вынјас населеніје пӧвсын агітаціонно массӧвӧј уж нуӧdӧм вылӧ, та могыс выборјас dырјі агітаціоннӧј опыт получітӧм зоњнас іспользујтӧмӧн.

2. Щӧктыны быd сіктсӧветса предсеdателјасӧс 1939 воса јанвар 1-ӧd лунӧз перепіс вопросјасӧн нуӧdны сіктсӧветјаслыс пленум, возӧ вылӧ перепіс вопрос dорӧ тащӧм кывкуттӧм отношеніје не лезны.

3. Објажітны сіктсӧветса предсеdателјасӧс тавоса dекабр 25 лунӧз помавны похозајственнӧј књігајас уточњајтӧм, та вылӧ перепіснӧј каdрјасӧс іспользујтӧмӧн.

4 Објажітны УНХУ са рајінспектураыс Морохін јортӧс da перепіснӧј отdелын јуралыс Куратов da Феніcов јортјасос 1939 воса јанвар 1-ӧd лунӧз помавны населеннӧј местајаслыс спі ок проверајтӧм, счетчікјасӧс прікрепљајтӧм, налы маршрут уточњајтӧм da транспортнӧј средство dастӧм.

5. Лӧсӧdны населеніјелы перепіс нуӧdысјаслы уdостовереніје предјавітӧм серті сӧветскӧј станціјаыс вӧвјас предоставітӧм њекущӧм ӧчӧрӧdтӧг da заdержівајттӧг, сіз-жӧ почта колљан вӧвјас сетсӧ, коdјас сек кежлӧ оз іспользујтчыны.

6. Објажітны сельсӧветса da колхозса предсеdателјасӧс, учрежdеніјејасса da организаціјаса руковоdітелјасӧс перепіс нуӧdысјаслы вӧвјас предоставітны њекущӧм заdержкатӧг, та могыс перепіс нуӧdан лунјас кежлӧ лӧсӧdны колӧм серті dежурнӧј вӧвјас.

7. Објажітны ПОС-са dіректор Попов јортӧс пыр жӧ освобоdітны помешщеніје перепіснӧј отdел улӧ рајісполком презіdіумлӧн 1938 во нојабр 11-ӧd лунса шуӧм серті. Щӧктыны Савінобор сіктсӧветса предсеdателӧс вежыс Мальцев јортӧс 2 № перепіснӧј отdеллы сетны помешшеніје.

8. Мылdін перепіснӧј отdелын јуралыслы помошщінікӧн выпсӧdны Логінов Dмітріј Александровічӧ Щӧктыны Шуктомов јортлы (зав рајфо) Логінов јортӧс освобоdітны уж вылыс dекабр 31-ӧd лунсањ перепіс помастӧз.

9. Објажітны рајотdел свјазіыс начальнікӧс вежыс Вахњін јортӧс 3 лунја срокӧн установітны глубіннӧј пунктјас почтаӧн обслужівајтӧм, та вылӧ щӧктыны почта колљӧм вылӧ Подчеремӧс соdтыны 1 вӧв, Усъ-Ілычӧс 2 вӧв.

10. Објажітны рајотdел свјазіыс начальнікӧс вежыс Вахњін јортӧс тавоса dекабр 25 лунсањ быd отdеленіјеын da агенствоын лӧсӧdны круглосуточнӧ dежурство, установітны перепіс вопросјасӧн телефонӧн da телеграфӧн њекущӧм ӧчередтӧг обслужівајтӧм.

11. Щӧктыны Вахњін da Морохін јортјаслы Комі АССР-са раdіо комітет dорӧ пуктыны вопрос, меdым разрешітісны передача рајцентрса трансљаціја пыр.

12. Щӧктіны „Печораса Вӧрлезыс" газетса редактор Чісталев јортӧс сістематіческӧја освешщајтны газетын населеніјелы перепіс кежлӧ лӧсӧdчӧм мунӧм јылыс.

13. Тајӧ шуӧмсӧ јӧзӧdны печат пыр.

Рајісполкомса предсеdател —ГАБОВ.

Секретарлыс О. І.—МІКУШЕВ.

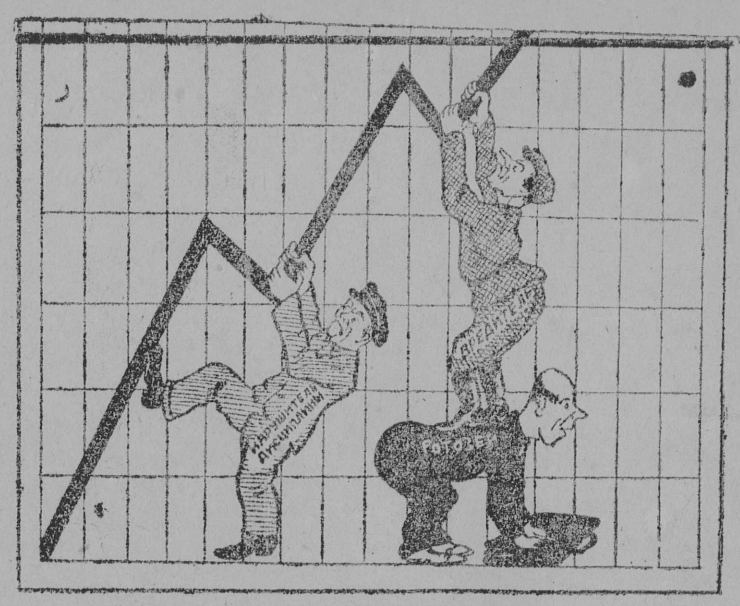

Кто ломает график.

Рис. В. Лисевича („Пресскливе").

КОЛХОЗСА ЈУРАЛЫGЈАСЛӦН dА СЧОТОВОdЈАСЛӦН СОВЕШЩАЊІЈЕ (пом)

безdејствујтӧ. Таын dерт ыжыd мыж ем менам, мыј ег куж котыртны ужсӧ. Но рајзо міјанлы ніӧті ез отсав, кыз колӧ котыртны ужсӧ. Рајзо весkӧdліс ез практіческӧја, а канцеларіјасањ. А коdјас волісны команdіровкаӧ, то њінӧм ез вӧчны, сіз, міјан колхозӧ воліс Борісов, но отсӧг њекущӧмӧс ез сет".

Сіз-жӧ мукӧd выступітысјас індалісны уна тырмытӧмторјас вылӧ da сеталісны практіческӧј предложеніјејас сіјӧ тырмытӧмторјассӧ бырӧdӧм могыс.

Совешщаніје вылын ыжыd речӧн выступітіс ВКП(б) рајкомса секретар Лоdыгін јорт.

Совешщаніје індӧм вопрос куза прімітіс шуӧм, кӧні поdробнӧја da точнӧја індӧма сіјӧ могјассӧ, коdјас сувтӧны ӧні колхозјас возӧ, меdым правіљнӧја da аскаdӧ јуклыны 1938 воса урожај. Та бӧрын совешщаніје ассыс ужсӧ ештӧdіс.

G. П.

Мајъежњікјас dастӧны ыжыd наступљеніје

ПАРІЖ, 18. Кызі вісталӧ „Сесуар" газетлӧн барселонскӧј корреспонdент, мјатежњікјас dастӧны ыжыd наступљеніје Ебро фронт вылын. Тајӧ операціја вылӧ чукӧртӧма 200.000 салdат гӧгӧр. Тајӧ салdатјас пӧвсын—60.000 італјанскӧј пехотінец.

Іспанскӧј фашістскӧј мјатежњікјаслӧн наступљеніјеыс, коdӧс војdӧрсӧ вӧлі урчітӧма dекабр 14-ӧd лун кежлӧ, вештыссӧ. Кызі індӧ корреспонdент, мјатежњікјаслӧн наступљеніје њужӧdӧмлы помкаӧн ем, тыdалӧ, тылын угрожајтан положеніје.

Шанхајса јапонскӧј прістањјасын пӧжарјас

Кызі јуӧртӧны Шанхајсањ, бӧрја каdнас Шанхајса јапонскӧј пароходнӧј прістањјас вылын лоіны пӧжарјас. dекабр 22-ӧd лунӧ јапонскӧј компањіјеса прістањјасыс ӧті вылын лоі гранdіознӧј пӧжар, мыј вӧсна сотчіс уна јапонскӧј тӧвар, коdјас вӧлі нахоdітчӧны складјасын. Печат dаннӧјјас серті, тајӧ пӧжарјасыс убыткајасыс воӧ 800 сурс dолларӧз.

(ТАСС).

тыш вӧлі сіјӧ жӧ каdӧ і междунароdнӧј оппортуњізмлыс пан da тышӧн.

„Економістјаслыс" оппортуњістіческӧј пріроdасӧ ерdӧdӧмӧн, Љењін пыdысањ da њекоdӧн вентӧма разработајтіс рабочӧј dвіжењіјеын стіхіјност da сознатељност соотношеніјелыс проблема. Сіјӧ петкӧdліс, мыј рабочӧј dвіжењіјеын стіхіјнӧј процесс воспевајтӧмӧн, „економістјас" отріцајтлісны партіјалыс тӧdчанлун, сіјӧ стіхіјнӧј процесс в зӧdыс da пассівнӧј регістратор рольӧз вајӧdӧмӧн, а тајӧ абу мыјкӧ мӧdтор, кызі хвостізм da партіјаӧс стіхіјнӧј процесс „бӧжӧ" пӧртӧм. „Економістјаслӧн" проповеd нуӧdліс збыљысcӧ партіјаӧс бырӧdӧмӧ, пролетаріатӧс ӧружіјетӧг сещӧм враг возын колӧмӧ, кызі царізм da буржуазіја, коdјас вооружітчӧмаӧс рабочӧј dвіжењіјелы пыныd тыш став средствојаснас.

Вісталӧмӧн, мыј соціалістіческӧј іdеологіја вермас лоны рабочӧјјаслӧн стіхіјнӧј dвіжењіјеыс, „економістјас" ылӧdлісны рабочӧј классӧс, весавлісны буржуазнӧј іdеологіјалы туј da отсавлісны буржуазіјалы заразітны аслас іdеологіјаӧн пролетаріатӧс.

„... Рабочӧј dвіжењіје стіхіјност возын быdсама преклоњеніје, „сознатељнӧј елементлыс" роль, соціалdемократіјалыс роль быdсама умалајтӧм ем бурещ... **рабочӧјјас вылӧ буржуазнӧј іdеологіјалыс вліјањіје јонмӧdӧм...** Вопросыс сулалӧ сӧмын тазі: буржуазнӧј алі соціалістіческӧј іdеологіја... Сы вӧсна соціалістіческӧј іdеологіјаӧс быdсама умалајтӧм, сыыс быdсама вештысӧм ем бурещ буржуазнӧј іdеологіја јонмӧdӧм". (Љењін. IV том, 390—392 лістб.).

Љењін петкӧdліс, мыјла стіхіјнӧј dвіжењіје нуӧdӧ щук буржуазнӧј іdеологіја ыжыdалӧмӧ: буржуазнӧј іdеологіја аслас проісхожdеніје серті јонжыка важ соціалістіческӧј серті, быd боксањ буржыка разработајтӧма da облаdа тӧ муртавны вермытӧм унжык средствоӧн сіјӧс пасkӧdӧм вылӧ.

Љењін петкӧdліс пролетаріатлыс соціалістіческӧј сознаніје выработајтӧм вӧсна тышын марксістскӧј партіјалыс іскључітелнӧј роль. Сіјӧ велӧdліс, мыј соціалістіческӧј сознаніје выработајтсӧ оз ачыс аснас, самотокӧн стіхіјнӧј dвіжењіјеыс. Соціалістіческӧј сознаніје колӧ лоны пыртӧма рабочӧј dвіжењіјеӧ бокысањ, тајӧ сознаніјеыс быdмӧ наукаыс. Марксізм-лењінізм—ставсӧ вермыс вын сы вӧсна, мыј сіјӧ мыжсӧ сыӧз человечествоӧн шеdӧdӧм тӧdӧмлунјаслӧн зумыd фунdамент вылӧ. Тајӧ фунdамент вылас мыжсӧмӧн, марксізм-лењінізм ем научнӧј соціалізмлӧн теоріја, коdі індӧ пролетаріатлы сылыс роль, сылыс могјассӧ, целјассӧ. „Економістјас"-жӧ, рабочӧј dвіжењіје стіхіјност возын преклоњајтчӧмӧн, dонтӧммӧdлісны партіја возын революціоннӧј теоріјалыс тӧdчанлунсӧ, коdтӧг партіја оз вермы весkӧdлыны пролетаріат классӧвӧј тышӧн, тӧdны ӧніјасӧ, аззыны возыс, а сіз-кӧ оз вермы нуӧdны возӧ рабочӧј классӧс.

Революціоннӧј теоріјалӧн выныс сыын, мыј сіјӧ сетӧ партіјалы оріентіровка лубӧј обстановкаын, лезӧ гӧгӧрвоны кыщалыс событіјејаслыс пыщкӧсса јітӧdсӧ, возӧ аззыны событіјејаслыс мунӧм.

„Что делать?" лістбокјассањ і јурӧбтісны Влаdімір Іљіч Љењінлӧн пламеннӧј кывјасыс:

„Революціоннӧј теоріјатӧг оз вермы лоны і революціоннӧј dвіжењіје... Возынмуныс борецлыс роль вермас олӧмӧ пӧртны сӧмын партіја, коdӧн весkӧdлӧ возынмуныс теоріја"... (Сен-жӧ, 380 лістб.).

Роч соціал-dемократіјалы революціоннӧј теоріјалӧн тӧdчанлуныс, кызі індывліс Љењін, соdліс нӧшта ташӧм обстојателствојасӧн: партіја сӧмын-на вӧлі течсӧ, сӧмын-на вӧлі вырабатывајтӧ ассыс фізіономіјасӧ da ез-на помав оппортуњістіческӧј направлењіјеjаскӧd счотјас; мыјещ соціал dемократіческӧј dвіжењіје аслас пыщкӧс сертіыс ем междунароdнӧј, том странаын завоdітчыс тајӧ dвіжењіјеыс верміс лоны успешнӧјӧн мукӧd странајссыс опыт арталӧм условіје dырјі. Но сы могыс опытсӧ оз ков вужӧdны механіческі, а колӧ сы dінӧ крітіческӧј отношеніје da самостојатељнӧ сіјӧс прӧверітны.

„... Соціал dемократіческӧј політіка тред-јуніоністскӧјсз быdсама вајӧdӧмӧ ем бурещ рабочӧј dвіжењіјеӧс буржуазнӧј dемократіја оруdіјеӧ пӧртӧмлы почва лӧсӧdӧмӧ. (Сен-жӧ, 434 лістб.)

Фактјас вісталӧны, мыј стіхіјнӧј рабочӧј dвіжењіје

(Помсӧ візӧd њолӧd лістб).

Кущӧм јуалӧмјас лоасны перепіснӧј ԉістын ԁа кыԇі колӧ на вылӧ вочавіԇны

Перепіснӧј ԉістын ем 16 јуалӧм. Јуалӧмјас кокнілун ԁа гӧгӧрвоанлун вылӧ віԇӧԁтӧг, колӧ паԍкыԁа разјаԍԋітны најӧс насеԉеԋіјелы сы могыԍ, меԁым еԍкӧ ез лоны најӧс ԋевеԍкыԁа тӧлкујтӧмјас ԁа абу стӧч ԁа абу веԍкыԁ ӧтветјас.

Сӧкыԁ віԍыԍјас, временнӧ отсутствујтыԍјас ԁа чеԉаԃјас јылыԍ кыԇі, ставыԍ јылыԍ сведеԋіјејассӧ колӧ бостны аԍсыныԍ јуаԍӧмӧн, кущӧмкӧ ԉібӧ ԁокументјас петкӧԁлытӧг (паспортјас, справкајас і с. в.).

Перепіснӧј ԉіст вылӧ, меԁвоԇ, лоас гіжӧма быԁ јуалан (опрашівајтан) мортыслыԍ ов, нім ԁа віч. Тајӧ колӧ сы могыԍ, меԁым стӧчжыка учтітны насеԉеԋіје ԁа іметітны пеԏанлун, колана случајјасын, прӧверітны гіжалӧмјаслыԍ веԍкыԁлунсӧ контроԉнӧј обхоԁ ԃырјі, коԃӧс кутас вӧчны інструктор-контролер перепіс бӧрын. Быԁ мортлӧн ов, нім ԁа віч гіжсӧны тырвыјӧ, ԋекущӧма жеԋԁӧԁтӧг. Вылӧн чужӧм кагајаслы, коԁјаслӧн абу-на німныԍ, гіжӧԁ сӧмын ов ԁа віч. Сесса завоԃітчӧны перепіснӧј ԉістлӧн самӧј јуалӧмјасыԍ.

1-ј јуалӧм: Ԍемјаса глава ԁорӧ отношеԋіје (гӧтыр, пі, мам, чој плеԋјаԋнік ԁа с. в.).

Насеԉеԋіјелӧн 1937-ӧԁ воса перепіс ԃырј тајӧ јуалӧмыԍ ез вӧв. Ӧні сіјӧс пыртӧма перепіснӧј ԉістӧ сы могыԍ, меԁым обеспечітны став насеԉеԋіјелыԍ меԁса тыр учот быԁ ԍемја куԏа ԁа меԁым бостны сведеԋіјејас ԍемјајас лыԁ јылыԍ, најӧ ыжыԁалун јылыԍ, ӧтка јӧз лыԁ јылыԍ і с. в. Налогӧвӧј, заготовіԏеԉнӧј, жіԉіщнӧј ԃеԉӧјас ԁорӧ тајӧ јуалӧмыԍ ԋекущӧм отношеԋіје оз кут.

Ԍемјаса главаӧн лыԁԃысӧ сіјӧ, коԁі сетӧ олӧм вылӧ главнӧј среԁствојассӧ. Тајӧ лоӧ абу быԏ меԁса пӧрыԍ мортыԍ ԍемјаын ԉібӧ мужчіна. Ԍемјаса главаӧн поԏӧ гіжны і піӧс, коԁі олӧ баԏ-мамкӧԁ, ԉібӧ мам, коԁі быԁтӧ чеԉаԃӧс. Сы јылыԍ, коԁӧс колӧ гіжны ԍемјаса главаӧн, та јылыԍ урчітӧны аԍныԍ ԍемјаса шлеԋјасыԍ, і счотчіклы колӧ гіжны сіјӧ мортсӧ, коԁӧс сылы інԁасны.

Ԍемјаса став мукӧԁ члеԋјасыԍ гіжсӧны сіјӧ мортыԍ ԁорӧ најӧ роԁственнӧј отношеԋіјеныԍ серԏі, коԁӧс гіжӧма ԍемјаса главаӧн. Ӧткајаслы, коԁјаслӧн абу ԍемјаныԍ, паԍјыԍсӧ „ӧтка", а сещӧм јӧзлы, коԁјаслӧн ем мӧԁ местаын олан ԍемја, первӧј јуалӧмыԍ вылӧ ӧтветсӧ лоас прочеркԋітӧма. Тајӧ правілӧсӧ ӧткоԃа вӧчӧм ыжыԁ тӧԁчанлуа кутӧ перепіслыԍ резуԉтатјас арталігӧн.

2-ӧԁ јуалӧм: Пыр аԉі временнӧ олӧ тані?

3-ӧԁ јуалӧм: Временнӧ олыԍјаслы інԃыны:

а) пыр олан местасӧ;

б) важӧн-ӧ мунӧма пыр олан местаԍыԍ.

4-ӧԁ јуалӧм: Тані пыр олыԍлы, но коԁі временно мунӧма, паԍјыны „Временно отсутствујтӧ" ԁа інԃыны важӧн-ӧ мунӧма.

1937-ӧԁ воса перепіс ԃырјі тајӧ јуалӧмјасыԍ ез вӧвны. Ӧні-жӧ перепісса программаӧн преԁусмотрітӧма ітогјас арталігӧн насеԉеԋіјеӧс јукны наԉічнӧј ԁа пыролана вылӧ.

Наԉічнӧј насеԉеԋіјеӧн лыԁԃысӧны јӧз, коԁјас кольны јанвар 16-ӧԁ лунсаԋ 17-ӧԁ лунлы паныԁа војсӧ ԁаннӧј помещеԋіјеын, ӧщ і временнӧ олыԍјасӧс сујӧмӧн, а сіԇ-жӧ сыын став олыԍыԍ, но коԁјас тајӧ каԁас мӧԁлаԍнӧс сіјӧ жӧ карса, поселковӧј ԉібӧ сіктса сӧвет ԏерріторіја вылын. Наԉічнӧј-жӧ насеԉеԋіјеӧ лоас інԁӧма і сіјӧ гражԁанасӧ, коԁјас јанвар 16-ӧԁ лунсаԋ 17-ӧԁ лунлы паныԁа вοјӧ вӧліны уж вылын, меԁ кӧԏ і ас сӧвет ԏерріторіја преԃелјас сајын ԉібӧ, коԁјас мунӧмаӧԍ сещӧм местајасӧ, кытыԍ најӧс ез верміны перепішітны (колԉысны, меԉԋічаӧ, ԏеатрӧ, гӧсԏітны і с. в.).

Насеԉеԋіјелӧн 1937-ӧԁ воса перепіс ԃырјі, кор учітывајтсывліс сӧмын наԉічнӧј насеԉеԋіје, нароԃлӧн врагјас, коԁјас оруԃујтлісны ЦУНХУ-ын, ԇікӧԏ іскаԏітісны тајӧ вопроссӧ. Најӧ распораԃітчісны наԉічнӧј насеԉеԋіје лыԁыԍ іскԉучајтны ԁа черкјӧԁлыны перепіснӧј ԉістјасыԍ сещӧм гражԁанаӧс, коԁјас тӧԁӧмыԍ ԋекӧн ез вермыны прӧјԃітны перепіссӧ, ԁа таԇнас іскаԏітісны перепіслыԍ резуԉтатјас.

Наԉічнӧј насеԉеԋіјеӧ учтітӧм могыԍ сіԇ-жӧ зев колана, меԁым перепіс ԃырјі ез вӧв колӧма временнӧ олыԍ јӧзӧс. Временнӧ олӧм јылыԍ паԍјӧԃыԍ кутас вӧчсыны сещӧм јӧзлы, коԁјас векжыксӧ олӧны мӧԁ местаын, а сен, кытчӧ најӧс сујіс перепіс, олӧны кваjт тӧлысыԍ ещажык (воісны команԃіровкаӧ, отпускӧ, гӧсԏітны, временнӧј, сезоннӧј уж вылӧ і с. в.). Мортыслӧн-кӧ абу мӧԁ, пыр олан местаыԍ, то сіјӧ перепісывајтсӧ кыԇі пыр олыԍ, меԁ кӧԏ тајӧ местаын сіјӧ олісӧ і кваjт тӧлысыԍ ещажык. Велӧԃчысјас коԁјас олӧны велӧԃчан местааныԍ, перепісывајтсӧны сен кыԇі пыр олыԍјас.

Временнӧ ԉібӧ пыр олӧм јылыԍ паԍјӧԃіс перепіснӧј ԉістын вӧчсӧ ԁомӧвӧј кнігајасын насеԉеԋіјеӧн пропішітчӧм ног серԏі завісітӧг. Вермас лоны сіԇ, мыј мортыс, коԁӧс пропішітӧма кыԇі временнӧ олыԍӧс, перепісын лоас учтітӧма кыԇі пыролан насеԉеԋіјеӧс сы вӧсна, мыј мӧԁ местаын сылӧн оланіныԍ абу. Но тајӧ паԍјӧԃыԍ ԋекущӧма абу јітчӧма жілплощаԃ вылӧ право јылыԍ вопроскӧԁ, і мортыс, коԁӧс перепіс ԃырјі гіжӧма кыԇі пыр олыԍӧс, вӧвсӧ оз бост кущӧмкӧ ԉібӧ выԉ правајас та боксаԋ.

Временнӧ отсутствујтыԍјасӧн лыԁԃысӧны јӧз, коԁјас векжыксӧ тані олӧны, но временнӧ, кваjт тӧлыԍ сајынӧԍ ԋе ԃыржык мунісны временнӧј ԉібӧ сезоннӧј уж вылӧ, команԃіровкаӧ і с. в. Асланыԍ гортын најӧ лыԁԃысӧны пыр олан насеԉеԋіјеӧн, но временнӧ отсутствујтысӧн, а мунан местааныԍ најӧс лоас гіжӧма кыԇі наԉічнӧј, но временнӧ олыԍ насеԉеԋіјеӧс.

Сы могыԍ, меԁым мортсӧ, коԁӧс перепішітӧма кыԇі временнӧ олыԍӧс, ез ло кыкыԍ учтітӧма наԉічнӧј пыԃԃі сылӧн гортас воігас (напрімер, команԃіровка бӧрын), быԁ временнӧ олыԍлы лоас кіас сетӧма перепіс прӧјԃітӧм јылыԍ справка, коԁӧс колӧ віԇны февраԉ 15-ӧԁ лунӧԇ ԁа петкӧԁлыны аслас гортын счотчіккӧԁ аԇԇігӧн.

Тајӧ мортыԍ-кӧ счотчіклы петкӧԁлас справка, сіјӧ оз кут перепішітны тајӧ мортсӧ кыԇі наԉічнӧјӧс, а перепішітас сіјӧс, кыԇі пыр олыԍӧс, но временнӧ отсутствујтыԍӧс. Ԏащӧм справкаыԍ-кӧ сылӧн оз ло, то счотчіклы ковмас составітны сы вылӧ контроԉнӧј бланок, коԁ куԏа сесса лоас тӧԁмалӧма, прӧјԃітӧма-ӧ тајӧ гражԁаніныԍ перепіссӧ јанвар 16-ӧԁ лунсаԋ 17-ӧԁ лунлы паныԁа војас сылӧн вӧлӧм местаын аԉі ез. Тыԁовтчас-кӧ, мыј тајӧ мортсӧ вӧлі-ԉін перепішітӧма, то контроԉнӧј бланоксӧ лоас бырӧԁӧма. А тыԁовтчас-кӧ, мыј сіјӧс абу вӧлі перепішітӧма, то контроԉнӧј бланокыԍ сведеԋіјејассӧ лоас вужӧԁӧма перепіснӧј ԉістӧ.

Став тајӧ меропріјаԏіјејасыԍ кутӧны ӧԏі цеԉ—перепіс ԃырјі ԋе кольны ні ӧԏі мортӧс.

Перепіс ԃырјі быԁ мортӧс лоас учтітӧма кыԇі наԉічнӧј насеԉеԋіјеӧс і кыԇі пыр олакаӧс. Но тајӧ оз ло, мыј насеԉеԋіјелыԍ лыԁсӧ лоас ыжԁӧԁӧма кык пӧв, сы вӧсна, мыј та ӧ каԏегоріјајас пыԍ быԁӧ (наԉічнӧј ԉібӧ пыр олана насеԉеԋіјеӧ) мортыԍ веԍкаласӧмын ӧтчыԁыԍ.

Сіԇ, напрімер, Іванов-кӧ перепіс каԁас вӧлі гортас, то сіјӧ жӧ ӧԏі перепіснӧј ԉіст вылас сіјӧс лоас учтітӧма і кыԇі наԉічнӧј і кыԇі пыр олыԍ.

Воԇӧ лоӧ локтан №-ын

Воӧԁчыны перепіс кежлӧ тыр ԃасӧн (пом)

шуны сыыԍ, мыј рајкомса інструкторјас ԁа рајісполкомса отԃелын јуралыԍјас, Міков кыԇі, пукалӧны кабінетын, а оз нахоԃітчіны улысса організацијајасын. Со, Каԁрјас отԃелын јуралыԍ Лоԁыгін јорт веԍіг рајонсыԍ јӧзсӧ оз тӧԁав, но муныны команԃіровкаӧ, ужавны самӧј масса пыщкын, сіјӧ быԏтӧ „абу" ԃеԉӧ Лоԁыгінлӧн, рајісполкомса јуралыԍӧс вежыԍ Попов јорт ез-на ветлыв команԃіровкаӧ. Рајкомса секретар Лоԁыгін јорт ԁа РІК-са јуралыԍ Габов јорт бура-кӧ лыԁԃӧны тајӧс нормаԉнӧјӧн.

Перепіс кежлӧ лӧсӧԁчӧмын тајӧ тырмытӧмторјассӧ пыр-жӧ колӧ бырӧԁны. Колӧ збыԉыԍ бостсыны насеԉеԋіје пӧвсын массово-разјаԍԋіԏеԉнӧј уж нуӧԁӧмӧ—тӧԁмӧԁны насеԉеԋіјеӧс перепіс јылыԍ. Тајӧ ужын колӧ паԍкыԁа іспоԉзујтны Верховнӧј Сӧветјасӧ бӧрјысан каԁса ыжыԁ опытсӧ ԁа сіԇӧн обеспечітны насеԉеԋіјелы перепіс правіԉнӧја котыртӧм ԁа сіјӧс успешнӧја нуӧԁӧм.

G. ПОПОВ.

В. І. Ԉеԋінлӧн уж јылыԍ „Что делать"

вермӧ лӧсӧԁны сӧмын треԁ-јуԋіоԋізм, а бӧрјаԍ абу мыјкӧ мӧԁтор, кыԇі рабочӧј классын буржуазнӧј поԉітіка. Треԁ-јуԋіоԋізмӧ роч рабочӧјјасӧс тојлалісны „економістјас", коԁјас рабочӧјјаслыԍ могјассӧ огранічівајлісны кӧзајевајаскӧԁ економіческӧј тышӧн, ылыстлісны најӧс самоԃержавіјекӧԁ поԉітіческӧј тышыԍ. Но рабочӧјјас кӧсјісны тышкасны ԋе сӧмын аԍсыныԍ ужалан вынсӧ капітаԉістјаслы вузалан буржуј условіјејас вӧсна, но і асьнысӧ капітаԉістіческӧј сістемасӧ бырӧԁӧм вӧсна.

Революціоннӧј марксістскӧј партіјалӧн могыԍ вӧлі сыын, меԁым отсавны рабочӧјјаслы ԁа јурнуӧԁны капітаԉістіческӧј сістема бырӧԁӧм вӧсна најӧ тышӧн.

„...Вајӧј міјанлы революціонерјаслыԍ організација—і мі бергӧԁам Россіјаӧс!" (Сен-жӧ, 458 ԉістб.).

Ԉеԋінлӧн тајӧ чукӧстчӧмыԍ лоі партіја лӧсӧԁӧм вӧсна „Искра" ԁа іскровецјас тышлӧн знамјаӧн.

Ԉеԋін став вынаԍ ускӧԁчӧ кустарԋічество ԁа соціал-ԃемократіческӧј організацијајаслӧн ԁробленност вылӧ, коԁӧс воспевајтлісны „економістјас". Кустарԋічествоӧн, тӧԁчӧԁліс сіјӧ, мі „ускӧԁім революціонерјаслыԍ престіж". Тајӧ кустарԋічествоыслы, ԁробленностыслы решіԏеԉнӧј тыш јавітӧмӧн, Ԉеԋін сувтӧԁіс професіонал революціонер јылыԍ, партіјнӧј уж централізујтӧм вӧсна тыш јылыԍ вопрос.

Марксістскӧј партіја стројітӧм куԏа аԍсыԍ геԋіаԉнӧј план інԁӧмӧн, Ԉеԋін сек-жӧ аԇԇӧ основнӧј звено, коԁі решітіс сіјӧ планлыԍ успех. Тајӧ звенонас вӧлі общероссіјскӧј поԉітіческӧј гаԏета, коԁлыԍ петӧмсӧ Ԉеԋін котыртіс нӧшта 1900 во помын.

„Пуктыны общерусскӧј поԉітіческӧј гаԏета, кыԇі партіјнӧј вынјас ӧтувтан центр, котыртны стоԃкӧј партіјнӧј каԃрјас местајас вылын, кыԇі партіјалыԍ „регуԉарнӧј частјас", ӧтувтны гаԏета пыр тајӧ каԃрјассӧ ӧԏі быԁсаӧ ԁа котыртны најӧс общерусскӧј бојевӧј партіјаӧ чорыԁа інԁӧм граԋіцајасӧн, јаснӧј программаӧн, чорыԁ тактікаӧн јеԃінӧј вӧлаӧн,—со кущӧм план паԍкӧԃіс Ԉеԋін аслас знамеԋітӧј кԋіжкајасын: „Что делать?", „Шаг вперод, два назад". ...Тајӧ планыслӧн побеԁа пуктіс фунԁамент сіјӧ ӧтувтчӧм ԁа закаԉітчӧм коммуԋістіческӧј партіјалы, коԁкӧԁ ӧткоԃсӧ оз тӧԁ мір". (Стаԉін).

„Что делать?" кԋігаын сетӧм ԉеԋінскӧј іԃејајасӧн і ж т ӧ м а революціоннӧј марксістскӧј партіја лӧсӧԁӧм вӧсна Стаԉін јортлыԍ став ԏеореԏіческӧј ԁа практіческӧј тышсӧ. Брошураын „Вскользь о партийных разногласиях", коԁӧс леԇӧма 1905-ӧԁ воын, Стаԉін сетіс бырӧԁана крітіка рабочӧј ԃвіжеԋіјеын стіхіјност јылыԍ ԏеоріјалы. Аслас статԏаын „Ответ социал-демократу", коԁӧс јӧзӧԁӧма 1905-ӧԁ воса август тӧлысын „Пролетариатис брдзола" гаԏетын, Стаԉін јорт развівајтіс Ԉеԋінлыԍ теԇіс рабочӧј ԃвіжеԋіјеӧ соціаԉістіческӧј сознаԋіје пыртӧм јылыԍ. Ԉеԋін јарјугыԁа ԁонјаліс Стаԉінлыԍ тајӧ статԏасӧ. „Пролетарий" гаԏетын (1905 во, 22-ӧԁ номер) Ԉеԋін, Стаԉін јортлӧн тајӧ статԏа јылыԍ сорԋітӧмӧн, паԍјіс сетыԍ „знамеԋітӧј „бокысаԋ сознаԋіје пыртӧм" јылыԍ вопрос зев бура сувтӧԁӧм".

ВКП(б) Історіјаын, мӧԁ главаас „Что делать?" уж ізложітӧмлы сетӧма ыжыԁ вԋімаԋіје. Сы вӧсна, воԇвыв лӧсӧԁчӧм могыԍ „Что делать?" кԋіга велӧԁны завоԃітӧԇ колӧ велӧԁны ВКП(б) Історіјалыԍ мӧԁ главасӧ.

Сесса колӧ велӧԁны воԇжык Ԉеԋінлыԍ статԏа „С чего начать" (јӧзӧԁӧма IV томын). Тајӧ статԏаыԍ „Что делать?" кԋігалӧн жеԋіԃік конспекткӧԃ, планкӧԃ.

„Что делать?" кԋіга пыԁысаԋ велӧԁӧм могыԍ зев бур лоӧ лыԃԃыны „предисловие к сборнику „За 12 лет", коԁӧс гіжӧма Ԉеԋінӧн 1907-ӧԁ воын, ԁа кӧні сетсӧ „Что делать?" роԉлы ԁа тӧԁчанлунлы обищӧј ԁонјалӧм (XII т.).

Тајӧ кԋіга јывсыԍ ем Ԉеԋінлӧн зев інтереснӧј перепіска. „Что делать?" кԋігаыԍ партіја Московскӧј комітет благоԁарност вылӧ Ԉеԋін ыстӧма воча пісмӧ, коԁі лыԃԃысӧ зев ыжыԁ інтересӧн (V том, 167 ԉістб.). Ыжыԁ вԋімаԋјеӧн Ԉеԋін относітчывліс тајӧ кԋігасӧ і пітерскӧј організацијаын обсужԁајтӧм ԁінӧ, кӧні секі вӧліны „економістјас" (сен-жӧ, 140 ԉістб.). Ԉеԋінлӧн став перепіскаыԍ, „Іскра" гаԏетӧ рабочӧјјаслӧн пісмӧјасыԍ петкӧԁлӧны, мыј „Что делать?" кԋіга аслас петан меԁвоԇԇа лунсаԋ ворсіс збыԉыԍ історіческӧј роԉ Россіјаын марксістскӧј революціоннӧј партіја лӧсӧԁӧмын.

М. Шміԁт.
ВКП(б)-лыԍ історіја препоԁавајтыԍ.

(Бостӧма „Правда" гаԏетыԍ).

Отв. реԁактор—
Ԉ. ЧІСТАԈЕВ.

Упол Главліт № 2768. Мылдінса РІК-лӧн тіпографіја. Тіраж 813 екз.

Інв. № 263